



04.06.2019

Asia/11

§ 301 Liikenteen kehitys Helsingissä vuonna 2018

HEL 2019-005101 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi selvityksen Helsingin liikenteen kehityksestä 2018.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat liikennetutkija Katja Moilanen ja liikennetutkija Heidi Reponen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katja Moilanen, liikennetutkija, puhelin: 310 21385
katja.moilanen(a)hel.fi
Heidi Reponen, liikennetutkija, puhelin: 310 23847
heidi.reponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikenteen kehitys Helsingissä 2018 esiteluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin niemen rajalla joukkoliikenteen osuus oli syysarkipäivän henkilöliikenteestä 71,3 % vuonna 2018. Osuus kasvoi yhden prosenttiyksikön edellisestä vuodesta. Aamuliikenteessä keskustaan suuntautuvasta liikenteestä joukkoliikenteen osuus oli 75,7 % vuonna 2018. Osuus laski 1,3 prosenttiyksikköä.

Vuonna 2018 kantakaupungin rajalla joukkoliikenteen osuus oli 59,7 %. Osuus kasvoi prosenttiyksikön vuodesta 2014, jolloin laskentalinjan henkilöliikenteen matkustajat laskettiin edellisen kerran. Aamuliikenteessä keskustan suuntaan joukkoliikenteen osuus oli 65,6 %. Osuus



oli sama kuin vuonna 2014. Syksyllä 2017 liikennöinnin aloittaneen länsimetron myötä niemen ja kantakaupungin rajan joukkoliikenteen osuus muuttui aikaisemmista vuosista selkeästi raideliikennepainotteisemmaksi.

Poikittaisliikenteen laskentalinjoilla joukkoliikenteen osuus oli 20,7 %, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2017.

Kesäkuun keskimääräisenä arkivuorokautena (ma–pe) niemen rajan ylitti 31 400 pyörällä liikkuvaa. Kesäkuun keskimääräinen arkivuorokauden pyöräliikenne kasvoi 3 % edellisvuodesta. Huippuvuorokautena niemen rajan ylitti 44 400 pyörää, mikä on 6 % enemmän kuin huippuliikenne vuonna 2017.

Edelliseen vuoteen verrattuna autoliikenteen määrät vähenivät niemen rajalla 6 %, kantakaupungin rajalla 1 %, kaupungin rajalla 1 % ja poikittaislaskentalinjalla 1 %. Vuoden 2017 tavoin todennäköisesti ainakin laajat katutyömaat keskustan pääkaduilla vähensivät erityisesti niemen rajan ylittävän autoliikenteen määrää.

Helsingin liikenteessä oleva automäärä oli vuoden 2018 lopussa prosenttien suurempi kuin vuotta aiemmin. Näistä liikennekäytössä olevien henkilöautojen määrä (329 henkilöautoa tuhatta asukasta kohti) kuitenkin laski hieman vuodesta 2017.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Henkilöliikenteen, jalankulun, pyöräliikenteen sekä autoliikenteen kehitystä seurataan jatkuvilla ja määrääjain toistettavilla laskennoilla. Liikennettä seurataan muun muassa Helsingin niemen rajalla, kantakaupungin rajalla sekä poikittaislaskentalinjalla. Niemen raja kulkee Hakaniemen sillalta Hesperian puiston kautta Lauttasaaren sillalle. Kantakaupungin raja kulkee Länsiväylältä Hakamäentien kautta Kulosaaren sillalle. Karttakuva laskentalinjoista löytyy liitteenä olevasta esitteestä.

Henkilöliikenteen kulkumuoto-osuudet niemen rajalla

Syysarkipäivänä niemen rajan ylitti henkilöautolla ja joukkoliikenteellä molemmat suunnat yhteen laskien noin 686 000 henkilöä. Joukkoliikenteen matkustajia oli reilu 2 % vähemmän ja henkilöautoilla matkustavia oli 6 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Joukkoliikenteen osuus oli 71,3 % ja se kasvoi prosenttiyksikön vuodesta 2017. Kymmenessä vuodessa niemen rajan ylittävä joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % (14 000 henkilöä) ja henkilöautoilla matkustavien vähentynyt 23,5 % (60 500 henkilöä).



Syksyn aamuliikenteessä arkisin klo 6–9 niemen rajan ylitti keskustan suuntaan henkilöautolla ja joukkoliikennevälineillä noin 82 700 henkilöä. Joukkoliikenteen matkustajamäärä laski 10 %, ja henkilöautoilla matkustavien määrä väheni 3,6 %. Joukkoliikenteen osuus 75,7 % oli 1,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Toiminnalliseksi tavoitteeksi asetettu 74 %:n raja kuitenkin täyttyi. Kymmenessä vuodessa niemen rajan ylittävä joukkoliikenteen matkustajamäärä aamuliikenteessä keskustaan on laskenut 7,9 % (5 360 henkilöä) ja henkilöautoilla matkustavien vähentynyt 24,6 % (6 530 henkilöä).

Henkilöliikenteen kulkumuoto-osuudet kantakaupungin rajalla

Syysarkipäivänä kantakaupungin rajan ylitti henkilöautolla ja joukkoliikennevälineillä noin 843 000 henkilöä. Verrattuna vuoden 2014 tilanteeseen joukkoliikenteen matkustajien määrä laski 1,7 % ja henkilöautolla matkustavien 5 %. Joukkoliikenteen osuus kantakaupungin rajalla oli 59,7 %, mikä oli prosenttiyksikön enemmän kuin vuonna 2014. 12 vuodessa (vuodesta 2006) joukkoliikenteen matkustajien määrä on kasvanut 6,6 % (31 100 henkilöä) ja henkilöautolla matkustavien määrä vähentynyt 14,7 % (58 600 henkilöä).

Syksyn aamuliikenteessä arkisin klo 6–9 kantakaupungin rajan ylitti keskustan suuntaan henkilöautolla ja joukkoliikennevälineillä noin 126 600 henkilöä, joka oli 4,6 % vähemmän kuin vuonna 2014. Vuoden 2014 verrattuna joukkoliikennematkustajien määrä laski 4,6 % ja henkilöautolla matkustavien määrä 4,5 %. Joukkoliikenteen matkustajien osuus aamun liikenteessä oli 65,6 %. Osuus säilyi lähes samana vuoteen 2014 verrattuna. 12 vuodessa joukkoliikenteen matkustajien määrä on laskenut 1,9 % (1 600 henkilöä) ja henkilöautolla matkustavien 16,5 % (8 600 henkilöä).

Poikittaisen henkilöliikenteen kulkumuoto-osuudet

Poikittaisliikenteessä syysarkipäivänä henkilöautoilla ja joukkoliikennevälineillä matkusti noin 382 000 henkilöä. Joukkoliikenteen osuus 20,7 % oli 0,4 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2017. Toiminnalliseksi tavoitteeksi asetettu 22 %:n raja ei täyttynyt. Ajoneuvoliikenteen osuuden kasvuun on viime vuosina vaikuttanut erityisesti Kehä I:n eritasoliittymän valmistuminen vuonna 2016 poikittaisliikenteen itäisellä laskentalinjalla.

Kymmenessä vuodessa poikittaisliikenteen joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 23 % ja henkilöautoissa matkustavien määrä on kasvanut 4 %.

Jalankulku



Aleksanterinkadulla, lähellä Mikonkatua, olevan laskentapisteen ohitti 3,75 miljoonaa jalankulkijaa vuonna 2018, mikä oli 5 % vähemmän kuin edellisvuotena. Keskimäärin vuorokaudessa jalankulkijoita oli 10 300. Vuoden 2018 vilkkain kuukausi oli edellisen vuoden tavoin joulukuu, jolloin jalankulkijoita oli keskimäärin 12 400 vuorokaudessa. Toisella laskentapisteellä Malmin asemalla jalankulkijoita havaittiin vuonna 2018 yhteensä 2,39 miljoonaa. Määrä oli lähes sama kuin vuonna 2017. Pisteen vilkkain kuukausi oli helmikuu, jolloin jalankulkijoita oli vuorokaudessa keskimäärin vajaa 7 300.

Pyöräliikenne

Niemen rajan ylitti kesäkuun käsilaskennoissa yhteensä 34 800 pyöräilijää vuorokaudessa. Tämä oli 38 % enemmän verrattuna kesäkuun 2017 laskentoihin, jolloin vastaava luku oli 25 300 pyöräilijää. Tulos oli niemen rajan koko seurantahistorian toiseksi vilkkain. Aikaisemmin kesäkuun laskentojen pyörämäärät olivat korkeammat ainoastaan vuonna 2013.

Sään vaikutusta kesän käsilaskennoissa korjataan laskennallisilla ker-toimilla. Kesäkuun keskimääräisenä arkivuorokautena (ma-pe) niemen rajan ylitti 31 400 pyörällä liikkuvaa. Tulos on saatu kertomalla pisteen laskentatulos lähimmän konepisteen kyseessä olevan laskentapäivän suhteella kesäkuun arkipäivien keskiarvoon. Kesäkuun keskimääräisen arkivuorokauden liikenne kasvoi 3 % edellisvuodesta. Huippuvuorokautena niemen rajan ylitti 44 400 pyörää, mikä oli 6 % enemmän kuin huppuliikenne vuonna 2017. Huippuvuorokauden luku kuvaa pyörän käyttäjien mahdollisen enimmäismäärän kyseisenä arkivuorokautena sään ollessa hyvä.

Koneellisesti laskettavien kohteiden osalta vuoden aikana havaittujen pyöräilijöiden lukumäärä kasvoi yhteensä 13 % vuodesta 2017. Erittäin vilkkaita reittejä olivat Lauttasaaren silta, Hesperian puisto, Pitkäsilta, Baana sekä Kaivokatu. Vuoteen 2017 verrattuna arkivuorokauden keskimääräinen pyöräliikenne oli suurempi lähes kaikissa pisteissä. Tästä poikkeuksena oli ainoastaan Eteläesplanadi, jonka pyörämääriä vähensi merkittävästi Erottajalla heinäkuussa alkanut työmaa. Vuonna 2018 vilkkain pyöräilykuukausi oli elokuu.

Pyöräliikenteen määrrien toiminnalliseksi tavoitteeksi asetettu kasvu (automaattilaskentapisteissä pyörämäärät kasvavat kolmen edellisen vuoden keskiarvosta) toteutui. Määrä kasvoi yhteensä 10,9 % verrattuna vuosien 2015–2017 keskiarvoon. Kasvun suuruus laskettiin niiden 11 laskentapisteen tuloksista, joiden osalta laskentatietoja oli saatavilla vuoden 2015 alusta alkaen.

Autoliikenne



Syysarkipäivisin Helsingin niemen rajan ylitti keskimäärin 187 000, kantakaupungin rajan 322 000, kaupungin nykyisen rajan 657 000 ja poikittaislinjan 243 000 moottoriajoneuvoa. Luvuissa on henkilö-, paketti-, kuorma- ja linja-autojen lisäksi myös raitiovaunut.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana niemen rajan autoliikenteen määrät ovat pudonneet yhteensä 23 %. Viimeisen viiden vuoden aikana laskua on ollut puolestaan 17 %. Viimeisen vuoden aikana pudotusta on ollut 6 %. Viime vuosien voimakasta pudotusta selittävät ainakin laajat katutyömaat erityisesti Mechelininkadulla, Nordenskiöldinkadulla ja Reijolankadulla.

Kantakaupungin rajan autoliikenne on vähentynyt kymmenessä vuodessa 11 % ja viidessä vuodessa 6 %. Vuodesta 2017 kantakaupungin rajan liikennemäärät vähenivät prosentoin.

Kaupungin rajan ylittävä autoliikenne (vuoden 2008 mukaisen rajan mukaan) on lisääntynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana 7 % ja viiden vuoden aikana 3 %. Viimeisen vuoden aikana kaupungin rajan autoliikenteen määrät vähenivät prosentoin.

Poikittaislaskentalinjalla liikennemäärät ovat pysyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana samalla tasolla ja lisääntyneet viiden vuoden takaiseen tilanteeseen nähden prosentoin. Viimeisen vuoden aikana poikittaisen laskentalinjan autoliikenteen määrät vähenivät prosentoin.

Kun tarkastellaan kaikkien neljän laskentalinjan autoliikennemääriä yhteensä, moottoriajoneuvoliikenteen määrät laskivat 2 % vuodesta 2017. Viimeisen viiden vuoden aikana laskentalinjojen yhteenlasketut autoliikennemäärät ovat pudonneet 3 % ja viimeisen kymmenen vuoden aikana 4 %.

Helsingin autokanta

Ajoneuvokanta sisältää kaikki ajoneuvoliikennerekisterissä olevat ajoneuvot. Liikennekäytössä olevat ajoneuvot sisältävät vain ajoneuvot, joita ei ollut merkitty liikennekäytöstä poistetuiksi tilaston poikkileikkauksajankohtana. Vuoden 2018 lopussa Helsingissä oli rekisteröity 315 000 autoa, joista liikennekäytössä oli 246 000. Henkilöautoja oli rekisterissä 268 000 ja liikennekäytössä 213 000.

Rekisteröityjen henkilöautojen määrä 1 000 asukasta kohti (eli henkilöautotiheys) oli Helsingissä vuoden 2018 lopussa 413. Liikennekäytössä oli 329 henkilöautoa 1000 asukasta kohden. Vastaavat luvut olivat vuotta aikaisemmin 412 ja 329. Muissa pääkaupunkiseudun kunnissa liikennekäytössä oli 443 henkilöautoa 1000 asukasta kohden (Espoon, Kauniaisten ja Vantaan keskiarvo).



04.06.2019

Asia/11

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katja Moilanen, liikennetutkija, puhelin: 310 21385
katja.moilanen(a)hel.fi
Heidi Reponen, liikennetutkija, puhelin: 310 23847
heidi.reponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikenteen kehitys Helsingissä 2018 esiteluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano